

GEWERVELDEN

Op 26-09 vond Gerrit Doeksen op Terschelling tussen paal 11.600 en 11.800 in een oude vloedlijn 10 eikapsels van de sterrog *Amblyraja radiata*. Op 3 en 4 maart vond Dennis Leeuw in totaal 4 eikapsels van de stekelrog *Raja clavata* en 6 eikapsels van de hondshaai *Scyliorhinus canicula* bij Egmond aan Zee. Ikzelf vond op 03-03 tijdens ons verblijf op Texel één eikapsel van de stekelrog *Raja clavata* en één van de gevlekte rog *Raja montagui*. Op 15-03 vond ik tussen Castricum en Egmond één eikapsel van *Raja clavata* en 5 eikapsels van *Scyliorhinus canicula*.

Wilbert Kerkhof en Valentien Doing vonden op 15-03 tussen Bergen aan Zee en 'De Kerf' twee eikapsels van *Raja clavata*, 5 losse eikapsels van *Scyliorhinus canicula* en een tros van 19 eikapsels van deze laatste soort.

Op 02-03 werd door Claudia van den Berg een kortsnuitzeepaardje *Hippocampus hippocampus* gevonden op het strand bij Scheveningen. Thijs de Boer vond op 28-03 in de eblijn bij paal 12 op Schiermonnikoog een zeeprik *Petromyzon marinus* van ± 70 cm.

Francis Kerckhof, Jeroen Goud en Godfried van Moorsel worden bedankt voor hun hulp bij de determinatie van verschillende soorten.

Adres van de CS-man:
Obsidiaan 16, 1703 EN Heerhugowaard
e-mail: rien-tien@planet.nl

MASSAAL VOORKOMEN VAN *DIOGENES PUGILATOR* OP SCHIERMONNIKOOG
ANTHONIE VAN PEURSEN

Tijdens een zeer geslaagde excursie georganiseerd door de Schelpenwerkgroep Friesland en de Excursiecommissie van de Nederlandse Malacologische Vereniging op Schiermonnikoog op 7 oktober 2007 werden aan het Noordstrand ter hoogte van paal 13 duizenden exemplaren van *Diogenes pugilator* (Roux, 1829) aangetroffen. Deze kleine heremietkreeft draagt ook wel de Nederlandse naam boksertje. Ze werden gevonden in geultjes met terugstromend water vlak langs de kust waar ze door elkaar krioelden. Thijs de Boer (de excursieleider voor die dag) vertelde dat hij dit verschijnsel in 2007 zeker al 3 keer eerder had gezien.

Foto 1. *Pinctada radiata*, Kwade Hoek, 1-4-2008 (foto: Katie van der Wende).

Foto 2. *Megabalanus zebra* op *Megabalanus tintinabulum* (foto: Ellen van der Niet).

Foto 3. Breedgeribde astarte *Astarte sulcata* (foto: Sylvia van Leeuwen).

Foto 4 (onder). Boxertjes in trapgeveltjes en glanzende tepelhoorn (foto: Anthonie van Peursen).

Op zich is het massaal voorkomen van de Kleine Hermietkreeft geen nieuw verschijnsel voor de kust van Nederland (Doeksen, 2003). In tabel 1 heb ik de molluskensoorten waarin het boxertje is gevonden tijdens de excursie op 7 oktober vergeleken met de molluskensoorten die door G. Doeksen tijdens zijn onderzoek in 2002 op Terschelling zijn aangetroffen.

Molluskensoort (1)	Terschelling 2002	Schiermonnikoog 2007
<i>Littorina littorea</i> (Linnaeus, 1758)	+	+
<i>Littorina saxatilis</i> (Olivi, 1792)	+	
<i>Euspira nitida</i> (Donovan, 1804)	+	+
<i>Oenopota turricula</i> (Monatgu, 1803)	+	+
<i>Nassarius reticulatus</i> (Linnaeus, 1758)	+	+(2)
<i>Buccinum undatum</i> (Linnaeus, 1758) (3)	+	
<i>Nucella lapillus</i> (Linnaeus, 1758)	+	
<i>Epitonium turtonis</i> (Donovan, 1804)		+
<i>Aporrhais pespelecani</i> (Linnaeus, 1758) (4)		+

Tabel 1. Gastropoden waarin het boxertje is gevonden. Legenda: 1 = de door Doeksen genoemde volgorde is hier aangehouden; 2 = uit excursieverslag (Ykema e.a., 2007) ; 3 = juveniele exemplaren; 4= fragment (mondelijke mededeling).

Bij dit overzichtje moet wel worden opgemerkt dat de soortenlijst van Schiermonnikoog tenzij anders is aangegeven gebaseerd is op zelf verzameld materiaal (foto 4). Het is dus heel goed mogelijk dat er nog andere molluskensoorten zijn gevonden met daarin een exemplaar van het boxertje.

LITERATUUR

DOEKSEN, G., 2003. Enkele waarnemingen op Terschelling tijdens de invasie van *Diogenes pugilator* (Roux, 1829) in 2002. *Het Zeepaard* 63(3): 87-93.

YKEMA, T., P. VAN DER KOOIJ EN G. BEUKER, 2007. Verslag van het Jubileum/ na-jaarsweekend met de Friese Schelpenwerkgroep op 6 – 7 oktober 2007. *Spirula* 359: 154-156.

Adres van de schrijver:
 Tarweakker 65
 2723 TB Zoetermeer
 E-mail peurs040@planet.nl